

glavarstva, kjer so zapeli narodno pesem, in potem pred svetovalnico, kjer so bandera shranili, gradjani pa s puškami na stražo stopili. Zvečer tega dne je bilo mesto krasno osvetljeno in gradjani so z gorečimi bakljami in s turško muziko mesto obhodili, ljudstvo je pa po mestu kričalo, da se je njega glas daleč okrog razlegal. Drugi dan, 17. sušca, je bila po prošnji gradjanov v farni cerkvi peta maša v zahvalo za vse prejete nove pravice.“

Tako so torej Celjani pozdravili tedaj novo ustavo, sredi sušca i. l. obljubljeni.

Bilo je pač vse polno novostij in zanimivostij to leto, katero zgodovinarji imenujejo „pomlad narodov“. Zato pa postavimo tudi mi sem-le nekatere „rastline“, da vidimo Celje v onih dnéh.¹⁾

Národna straža.

Kakor po drugih mestih, osnovali so si tedaj tudi v Sloveniji po večjih krajih tako zvano „National-Garde“ — „národno stražo“; zakaj narod je bil menda dosti pameten, da se more sam stražiti, ne pa da bi ga stražili „plačani najemniki“. Vlada ni mogla zabraniti te zakonite osnove, dasi ji še ni bilo zakonite podlage.²⁾

Tako so torej po vzgledu ostalih meščanov ustanovili sedaj tudi Celjani národno stražo. Uradniki in gradjani, stari in mladi, so na jarmenče vežbat hodili. Velitelja ali načelnika národne straže so si izvolili celjskega poštarja Vincenca Gurnika. Ta je v razpisu z dné 9. mal. travna l. 1848. povabil vse národne straže celjskega okrožja, naj bi vse s celjsko národno stražo vred stopile pod jedno voditeljstvo. Ali zastonj je bil ta poziv, ker zunanjim stražam to ni bilo po volji.

Celjska národna straža je dné 21. malega travna istega leta dobila dvesto cesarskih pušek iz Gradca. Dné 25. malega travna se je praznoval rojstveni dan Nj. veličanstva cesarja Ferdinanda I. Bila

je ob 10. uri služba božja v mestnožupni cerkvi, pred katero so bili razpostavljeni vojaki in stražarji. Popoldne se je národna straža napotila v Bežigrad, kjer se ji je naznanila nova ustava. Zvečer je bilo zopet mesto razsvetljeno in stražarji so spremljali turško muziko z gorečimi baklami po ulicah.

Dné 4. kimovca je bilo v Celju blagoslovljenje zastave celjske národne straže. K tej svečanosti so prišli: iz Gradca c. kr. general Vincenc pl. Pürker, višji velitelj štajerske národne straže, z nekaterimi tamošnjih stražarjev; tudi

Črnogorska kneginja Milena.

národne straže iz Slov. Bistrice, iz Konjic, iz Vojnika, z Laškega in iz Sevnice. Na jarmenčah je bil postavljen pod šotorom krasen oltar. Tu je najprej celjski opat Mat. Vodušek razpostavljenim stražarjem v nemškem in slovenskem jeziku razlagal pomen vojaške zastave, zatem peval sv. mašo in naposled blagoslovil zastavo, kateri ste botrovali Adela pl. Schik in Marija Gurnik. Nato pa je velitelj Vinc. Gurnik na konju stražarje v nemškem in slovenskem nagovoru opominjal, da nosijo to zastavo za domovino, pravico in cesarja. Tudi general je

¹⁾ Gl. „Celjsko kroniko“ in Jos. Apih: „Slovenci in 1848. leto.“

²⁾ „Národne straže na Slovenskem niso delovale vse v duhu res národnem slovenskem; bile so marveč izraz znanih razmer po naših mestih in trgih, nekatere národno-indiferentne, druge odločno in zavedno národnoprotne Slovincem — zaista tuje rastline na naših tleh. Povelja so bila nemška, pozneje so celó tu in tam nosile národne straže barve frankobrodске, snovale nemške slavnosti in prezirljivo se vedle proti Slovincem.“ J. Apih l. c. 50.